

Ljudje med nami

Ljudje med nami: Od vseh zelišč mu je najljubša tavžentroža

Mojca Grušovnik

22. julij 2014 22. julij 2014 7:21

Pridelovalcev zdravilnih zelišč je v Sloveniji malo, saj nimajo urejenega statusa, trg z zelišči je neurejen, manjkajo tudi številne zakonske osnove za ureditev razmer. A stvari se počasi vendarle premikajo na bolje, za kar je zaslužen tudi Karel Iršič. Z zeliščarstvom se je začel ukvarjati ljubiteljsko, danes pa je to njegov poklic.

Fotografije » 1/2

Karel Iršič (Foto: Mojca Grušovnik)

Karel Iršič iz Slovenskih Konjic ima v znameniti Žički kartuziji že petnajst let prodajalno z zelišči, poleg tega je lastnik dveh specializiranih prodajaln z dopolnilno prehrano in medicinskimi pripomočki. Na pobočju gore Stenica, s katere se razprostira čudovit razgled na Zreško in Vitanjsko Pohorje, sta z ženo pred osmimi leti kupila 26 hektarjev veliko posest, na kateri sta uredila ekološko kmetijo Meglič. Včlanjen je v društvo pridelovalcev in predelovalcev zelišč Arnika, ki se prednostno ukvarja z izobraževanjem zeliščarjev in je, kar je bil tudi njen največji uspeh, uvedla nacionalno poklicno kvalifikacijo za poklic zeliščarja. Ker pa je na področju zeliščarstva še veliko odprtih vprašanj, ki jih država prepočasi rešuje, je društvo aprila letos po velikih mukah pri kmetijsko-gozdarski zbornici ustanovilo komisijo za zelišča.

»V Sloveniji imamo zelo malo pridelovalcev zdravilnih zelišč. Vzrokov za to je več,« pravi Karel Iršič, ki je sicer član komisije, vodi pa jo Milan Kalan, ki je tudi predsednik društva Arnika. Po njegovih besedah zeliščarji še vedno nimajo urejenega statusa. Nezadovoljni

Pravkar

@spremljamosport

Američanka Kendra Harrison je v Londonu v teku na 100 m ovire s časom 12,20 sekunde postavila nov svetovni rekord.

4h

Pravkar

@spremljamo

IPC začel postopek suspenza ruske paraolimpijske reprezentance.

6h

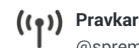

Pravkar

@spremljamosport

Slovenska roketna reprezentanca na pripravljalni tekmi za olimpijske igre v Rio de Janeiru v Kopru premagala Hrvaško s 27:25 (13:9).

7h

Pravkar

@spremljamo

V nakupovalnem središču v Münchnu je danes izbruhnilo streljanje. Po prvih podatkih ranjenih več ljudi, morda so tudi smrtne žrtve.

8h

Pravkar

@spremljamo

Slovensko zunanje ministrstvo izrazilo obžalovanje ob odločitvi Turčije, da zamrzne Evropsko konvencijo o človekovih pravicah.

8h

so, ker ni posebne nomenklature kmetijskih panog in ker še vedno ni jasno, kaj vse zajema osnovna kmetijska dejavnost in kaj je pridelava zelišč. Svetovalca specialista nimajo, trg z zelišči je neurejen, manjkajo tudi številne zakonske osnove za ureditev razmer, kot je denimo pravilnik za ocenjevanje zelišč in tradicionalnih pripravkov, na osnovi katerega bi lahko sodelovali na Dobrotah slovenskih kmetij na Ptuju ter bi lažje legalizirali in ovrednotili tradicionalne pripravke. Komisijo za zelišča zato čaka še zelo veliko dela.

Z zelišči v podjetništvo

Karel Iršič je bil včasih zaposlen v Konusu, potem ko je šlo podjetje v stečaj, pa je sprejel nov poklicni izziv v Cometu. Z delom je bil zadovoljen, vendar je bilo podjetje Palada, ki sta ga ustanovila z zdaj že pokojno ženo, tako uspešno, da se je moral odločiti, kaj bo počel v življenju. Po tehtnem razmisleku se je pred približno osmimi leti podal v podjetništvo, tako da je sedaj polno zaposlen in njegov delovnik traja od jutra do večera. Podjetje Palada se ukvarja s prodajo medicinskih pripomočkov in ima koncesijo Zavoda za zdravstveno zavarovanje Slovenije. Kmetija ima registrirano dopolnilno dejavnost, potem pa je tu še zeliščarstvo, s katerim sta se Iršičeva začela ukvarjati ljubiteljsko.

»Žena je bila zdravstvena delavka in se je v prostem času zelo rada ukvarjala z zelišči. Bila je zelo predana zdravemu načinu življenja. Na lokalnem radiu je imela okoli 65 oddaj o zdravi prehrani. Že pred dvajsetimi leti je poznala kamut in kvinejo, za kateri še danes marsikdo ni slišal, pa čeprav sta izredno zdravi. Pripravljala je pokušnje najrazličnejših zeliščnih namazov in napitkov, ki jih na kmetiji za naše goste še vedno pripravljamo,« je s ponosom pripovedoval Iršič.

Leta 1997 sta v Žički kartuziji organizirala srečanje zdravstvenih delavcev konjiške in bistriške občine. Takratni konjiški župan **Janez Jazbec** je v pozdravnem nagovoru malo za šalo, malo zares dejal, da bosta najbrž tam odprla lekarno. Ideja je bila dobra, zato sta o njej začela resno razmišljati. Vedno sta si namreč želela, da bi dolina svetega Janeza z nekdanjo slovečo Žičko kartuzijo, kjer so pred stoletji našli zatočišče beli menihi, ponovno zaživela in da bi kartuzija znova pridobila sloves zeliščarstva in zdravilstva. Tam je namreč nekoč že delovala ena najstarejših javnih lekarn na Slovenskem.

Povezala sta se s celjskim zavodom za spomeniško varstvo in občino ter prostor v obnovljenem delu Žičke kartuzije uredila in opremila. Za 40 let sta ga dobila v brezplačen najem in začela dejavnost zeliščarstva. V ruševinah starega kartuzijanskega steklenjaka sta najprej uredila manjši vrt s prikazom nekaterih zelišč, pozneje pa še pravi zeliščni nasad po načelih kartuzijanov. Delala sta seveda po navodilih zavoda za ohranjanje naravne in kulturne dediščine. Sprva so imeli nekaj težav, ker so imeli različne poglede na projekt, potem pa so le našli skupni jezik in se uskladili, tako da so bili na koncu vsi zadovoljni.

Iz podrtije uredil lično turistično kmetijo

Žena je pred tremi leti izgubila boj z zahrbtno boleznijo, Iršič pa se je

še bolj zagnal v delo, da bi vsaj nekoliko pozabil na bolečino. Lani je zeliščni vrt iz kartuzije preselil na kmetijo, kjer ima kar deset hektarjev obdelovalne zemlje.

»To je bila domačija njenega očeta, zato je bila zaradi spominov iz mladosti nanjo zelo navezana. Ker njenemu bratrancu, ki je bil prevzemnik kmetije, ni šlo ravno tako, kot bi si želel, in si je na glavo nakopal velike dolgove, sva kmetijo odkupila, čeprav sem temu sprva zelo nasprotoval. Izhajam namreč iz kmečke družine, zato sem se dobro zavedal, v kaj se spuščam. Posest je bila zapuščena in zaraščena. Poleg tega so bile vse zgradbe, še posebno hlev, v obupnem stanju in so kar klicale po obnovi. Zaradi žene sem popustil in danes mi ni žal, čeprav imam dela čez glavo,« prizna gospodar, vendar pri tem poudari, da vsega ne bi zmogel, če mu ne bi pomagala snaha **Ivona** in sin **Gregor**.

Ekološka kmetija Meglič (tako se je reklo kmetiji po domače) je danes lepo urejena. Poleg hiše stoji majhna preužitkarska hiša, v kateri je še vse tako, kot je bilo v starih časih. Hlev je temeljito obnovljen, v gospodarskem poslopu pa je velika jedilnica z lesenimi klopmi, v kateri Iršičevi postrežejo obiskovalce z zeliščnimi namazi in napitki, domačim žganjem, sadnim vinom in drugimi domačimi dobrotami.

»Najprej sva kupila ovce, da popasejo strme bregove, nato še telički, ki sta zdaj že kravi. Uredila sva zeliščni vrt s približno 25 različnimi vrstami zelišč in domači kmečki vrt. Iz zelišč izdelujemo čajne mešanice. Še iz časov otroštva mi je od vseh najljubša tavžentroža, ki je odlična za prebavo. Na polju pridelujemo ajdo, piro, pšenico, koruzo, poljščine, letos prvič tudi konopljo, ki pa ne uspeva tako, kot bi si želeli, tako da je vprašanje, ali bo sploh kaj pridelka,« pravi zaskrbljeno. Ponosen je tudi na nasad visokodebelnih starih sort jablan, hrušk in sliv, ki jih je letos prizadel žled. Seveda se ukvarja tudi s predelavo sadja. »Imamo domači jabolčno in hruškovo vino, za slednje sem lani edini v Sloveniji prejel zlato priznanje. Včasih sem v šali dejal, da ko bom star 50 let, ne bom nič več delal. Zdaj sem star 59 let, pa delam še bolj, kot sem prej. Res pa je, da delam z veseljem, da mi delo vliva notranjo energijo.«

Ijudje med nami

POŠLJITE KOMENTAR

POŠLJITE POPRAVEK